

Kunnan lausunto hallituksen esityksestä uudeksi kuntalaiksi

611/00.04.00/2014

Kunnanhallitus § 323

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoitunut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista. Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99-101 §)

sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovaraministerio@vm.fi. Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti.

Valmistelua on tehty osittain KUUMA-kuntien välisenä yhteistyönä KUUMA hallintoryhmän-toimesta, Kirkkonummen hallintojohtajan johdolla.

Esityslistan liite

- Kirkkonummen kunnan lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta, ehdotus kunnanhallitukselle

Oheismateriaali

- Valtiovaraministeriön lausuntopyyntö
- Luonnos hallituksen esityksestä uudeksi kuntalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Valmistelija: hallintojohtaja Christoffer Masar, puh. 040-1269 670, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Ehdotus

Kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

1

antaa valtiovaraministeriölle liitteenä olevan lausunnon kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän kokouksessa.

Käsittely

Keskustelun aikana tehtiin seuraavat ehdotukset:

I varapuheenjohtaja Ari Harinen ehdotti, että tehdään seuraavat muutokset liitteenä olevaan lausuntoehdotukseen:

- (1) pykälä 16 valtuuston kokoa koskeva kappale pois kokonaan
- (2) pykälä 48 julkisuusperiaatteeseen liittyvä kappale pois.

(3) pykälä 49 kaksoisrooli kappale pois

(4) pykälä 122 tarkastuslautakuntaa koskeva kappale pois

II varapuheenjohtaja Pekka M. Sinisalo kannatti Harisen kaikkia ehdotuskohtia.

Jäsen Johanna Isomäki- Reik ehdotti, että tehdään seuraavat muutokset:

(1) § 15..." Voi olla syytä aikaistaa vaaleja edellä suunnitellusta."

(2) § 39...poistetaan virke:" Ei käytännössä muuta nykytilannetta...."

Jäsen Marjokaisa Piironen ehdotti että kohtaan 85 tehdään lisäys:

Kunnallisdemokratian ylin päättävä elin eli valtuusto lisätään ilmoitusvelvolliseksi. Vähintäänkin asia tulee kirjata lakiin niin, että kunta voi omalla päätöksellään laajentaa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden koskemaan koko valtuustoa.

I varapuheenjohtaja Ari Harinen kannatti Piironen ehdotusta.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi edellä esitetyt ehdotukset.

Puheenjohtaja ehdotti että käsitellään kukin ehdotus erillisesti. Kunnanhallitus hyväksyi menettelyn.

Harisen (1) - ehdotus, äänestys

Kunnanhallitus ei hyväksynyt Harisen (1) - ehdotusta yksimielisesti, joten puheenjohtaja totesi, että ehdotuksista on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Harisen muutosehdotusta äänestävät EI. Jos EI voittaa, kunnanhallitus päättää Harisen ehdotuksen mukaisesti.

Ehdotus äänestysjärjestyksestä hyväksyttiin.

Nimenhuudolla toimitetussa äänestyksessä annettiin ääniä seuraavasti:

7 Jaa -ääntä

(Adlercreutz, Grönberg, Strandell, Isomäki-Reik, Piironen, Savilahti, Vahasalo)

4 Ei -ääntä

(Harinen, Kaurila, Lehtinen, Sinisalo)

2 oli poissa (Beck, Kilappa)

Pohjaehdotus sai enemmän ääniä.

Harisen (2) - ehdotus, äänestys

Kunnanhallitus ei hyväksynyt Harisen (2) - ehdotusta yksimielisesti, joten puheenjohtaja totesi, että ehdotuksista on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Harisen muutosehdotusta äänestävät EI. Jos EI voittaa, kunnanhallitus päättää Harisen ehdotuksen mukaisesti.

Ehdotus äänestysjärjestyksestä hyväksyttiin.

Nimenhuudolla toimitetussa äänestyksessä annettiin ääniä seuraavasti:

4 Jaa -ääntä

(Adlercreutz, Grönberg, Savilahti, Vahasalo)

7 Ei -ääntä

(Harinen, Strandell, Isomäki-Reik, Kaurila, Piironen, Lehtinen, Sinisalo)

2 oli poissa (Beck, Kilappa)

Harisen ehdotus sai enemmän ääniä.

Harisen (3) - ehdotus, äänestys

Kunnanhallitus ei hyväksynyt Harisen (3) - ehdotusta yksimielisesti, joten puheenjohtaja totesi, että ehdotuksista on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Harisen muutosehdotusta äänestävät EI. Jos EI voittaa, kunnanhallitus päättää Harisen ehdotuksen mukaisesti.

Ehdotus äänestysjärjestyksestä hyväksyttiin.

Nimenhuudolla toimitetussa äänestyksessä annettiin ääniä seuraavasti:

6 Jaa -ääntä

(Adlercreutz, Grönberg, Strandell, Kaurila, Savilahti, Vahasalo)

5 Ei -ääntä

(Harinen, Isomäki-Reik, Lehtinen, Piironen, Sinisalo)

2 oli poissa (Beck, Kilappa)

Pohjaehdotus sai enemmän ääniä.

Harisen (4) - ehdotus

Kunnanhallitus hyväksyi Harisen (4) - ehdotuksen yksimielisesti.

Isomäki-Reikin ehdotukset

Puheenjohtaja totesi, että Isomäki-Reikin ehdotuksia ei kannatettu, joten ehdotukset raukesivat.

Piirosen ehdotus

Kunnanhallitus hyväksyi Piirosen ehdotuksen yksimielisesti.

Jäsen Antti Kilappa poistui kokouksesta ennen äänestystä klo 20.45.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1
tehdä liitteenä olevaan lausuntoon seuraavat muutokset

1.1
pykälä 48 julkisuusperiaatteeseen liittyvä kappale pois.

1.2.
pykälä 122 tarkastuslautakuntaa koskeva kappale pois

1.3.
kohtaan 85 tehdään lisäys:

"Kunnallisdemokratian ylin päättävä elin eli valtuusto lisätään ilmoitusvelvolliseksi. Vähintäänkin asia tulee kirjata lakiin niin, että kunta voi omalla päätöksellään laajentaa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden koskemaan koko valtuustoa."

Liite, jossa em. muutokset ovat mukana, on pöytäkirjan liite.

2
antaa valtiovarainministeriölle pöytäkirjan liitteenä olevan lausunnon kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

2
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän kokouksessa.

Kunnanhallitus

§ 323

25.08.2014

Pöytäkirjan liite

- Kirkkonummen kunnan lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta,
kunnanhallituksen päätös 25.8.2014

Tiedoksi

Lausunto lähetetään 26.8.2014 mennessä

Muutoksenhakuohje

Ei muutoksenhakua

Otteen oikeaksi todistaa:
Kirkkonummella, 26.8.2014

ULLA GAHMBERG
pöytäkirjanpitäjä

Kirkkonummen kunnan lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Kirkkonummen kunnanhallitus antaa valtiovarainministeriölle seuraavan lausunnon kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta:

Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)

Laaja näkökulma kunnan toimintaan on perusteltu. Palveluiden tuottamis- ja järjestämistapojen kehittyessä vaihtoehtoisten palvelutuotantotapojen ja palveluostojen määrä ja merkittävyys kasvavat. Kuntien tavat organisoida omaa toimintaansa ja palvelutuotantoaan muuttuvat ja kehittyvät.

Tärkeää on huolehtia siitä, että kunnan johtamista, omistajaohjausta sekä kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia voidaan muuttuvassa ympäristössä toteuttaa tehokkaasti. Konserniohjauksen ulottaminen kuntakonsernista kunnan toimintaan aiheuttanee toimintatapamuutoksia ja edellyttää konserniohjauksen riittävää resursointia. Muutos kuitenkin tukee kuntakonsernin johtamista ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja sitä on pidettävä myönteisenä.

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)

Esitysluonnoksen perusteluissa ei lainkaan tuoda esille, kuinka mahdollinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtäminen sote-alueille tai erityisesti metropolilainsäädäntöhankeessa kaavailtu uusi alueellinen metropolihallinto vaikuttaisivat kuntalain soveltamiseen. Kuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö ja metropolilainsäädäntö eivät tule muodostamaan johdonmukaista kokonaisuutta, ellei järjestämisvastuun käsitettä määritellä niissä samalla tavoin.

Kuntatalousohjelmasta (12 §)

Uudistus on kannatettava, sillä kuntatalousohjelma voi parhaimmillaan ratkaista kuntien tehtävien ja rahoituksen liittyvän epätasapainon tai ainakin estää uusien tehtävien lisäämisen kunnille ilman vastaavaa lisäystä rahoituksessa. Jotta kuntatalousohjelman tarkoitus toteutuisi, tulisi valtion toimenpiteiden taloudellisen vaikutuksen arviointiin aina osallistua ministeriöiden lisäksi myös ulkopuolisia riippumattomia asiantuntijatahoja, koska on ollut havaittavissa, että ministeriöiden laskelmat uusista velvoitteista aiheutuvista kuluista varsin usein ovat olleet alimitoitettuja kuntien näkökulmasta.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)

Muutos selkeyttä tilannetta nykylainsäädäntöön verrattuna, kun uusi valtuusto pääsee pian vaalien jälkeen päättämään talousarvion- ja -suunnitelman sekä kuntastrategian muodossa kunnan toiminnan ja talouden lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita. Kyseinen muutos on yleisellä tasolla kannatettava, mutta siihen sisältyy aikataulullisia haasteita. Pykälän valmistelussa ei ole huomioitu vaalien ja valtuustokauden alkamisen välisen ajan huomattavaa lyhenemistä sekä vaalien mahdollista

sijoittumista pääsiäisen yhteyteen. Uuden valtuustokauden toiminnan käynnistäminen, johon sisältyvät muun muassa poliittiset neuvottelut luottamushenkilöpaikkojen jakamiseksi ym. vaalien jälkeiset käytännön tehtävät uuden valtuustokauden käynnistämiseksi osuvat erittäin hankalaan ajankohtaan kesällä, jos uusi toimikausi alkaa heti vaalien jälkeen kesäkuun alusta. Käytännön syistä johtuen on syytä harkita onko aikataulu valtuuston toiminnan aloittamiselle liian tiukka, kun vaalit on suunniteltu pidettävän huhtikuussa ja valtuuston toimikausi alkaisi jo kesäkuussa. Voi olla syytä joko aikaistaa vaaleja edellä suunnitellusta tai siirtää valtuuston toimikauden aloitusajankohtaa hieman myöhemmäksi.

Valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)

Valtuutettujen lukumäärää koskevan päätösvallan siirtämistä kunnille voidaan pitää perusteltuna. Valtuuston koolle olisi sen sijaan tarkoituksenmukaisinta määritellä väljä vaihteluväli, jossa alarajaa olisi vielä voitu hieman alentaa ja asettaa valtuuston koolle myös kunnan väestömäärästä riippuvainen yläraja. Esityksen mukainen ehdotus voi teoriassa johtaa joissakin kunnissa epätarkoituksenmukaisen suuriin valtuustoihin.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)

Ei lausuttavaa.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)

Esitysluonnoksen 31 § 1 momentin mukaiset toimielinmallit mahdollistavat luottamushenkilöorganisaation kehittämisen paikallisesti toimivalla tavalla. Tässä kuten muissakin kunnan toimielinorganisaatiota koskevissa pykälissä tulee erityisesti korostaa kunnan vapautta järjestää itse toimielinorganisaationsa ja johtamisjärjestelmänsä paikallisesti parhaiten toimivalla tavalla.

Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)

Mahdollisuus asettaa alueellisia toimielimiä on kannatettava. Olennaisen tärkeää on kuitenkin se, että säännös on yksinomaan valtuuttava, jotta kunnat voivat itse harkita, onko alueellisten toimielinten asettaminen tarkoituksenmukaista, ottaen huomioon, että toimielinrakenteen laajentaminen on omiaan aiheuttamaan lisäkustannuksia ja hallinnon monimutkaistumista.

Kuntastrategiasta (39 §)

Ei käytännössä muuta nykytilannetta, Kirkkonummella ja suurimmalla osalla kunnista on jo nykyisellään olemassa kuntastrategia, jolla ohjataan kunnan toimintaa ja taloutta. Laki velvoittaa jatkossa tarkastamaan kuntastrategian vähintään kerran valtuuston toimikaudessa, jota voidaan pitää kannatettavana.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)

Kunnanhallituksen tehtävien ja roolin selkeyttäminen on kannatettavaa. Merkittävänä voidaan pitää, että kunnanhallituksen rooli työnantaja ja kunnan henkilöstöpolitiikasta vastaavana toimielimenä kirjataan suoraan lakiin kunnanhallituksen tehtäväksi. Tämä korostaa kunnanhallituksen roolia työnantajan edustajana. Säännös puheenjohtajan tehtävistä poliittisen valmistelun johtajana korostaa kaupunginhallituksen asemaa. Laki jättää vielä tarkemmin määrittelemättä mikä on poliittista valmistelua ja mikä ei. Poliittisen ja ammatillisen johdon välisen työnjaon kirjaaminen lakiin vielä yksityiskohtaisemmin olisi suositeltavaa.

Johtajasopimuksesta (43 §)

Ei lausuttavaa.

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)

Esitysluonnoksen 6 §:

Laaja näkökulma kunnan toimintaan on perusteltu. Palveluiden tuottamis- ja järjestämistapojen kehittyessä vaihtoehtoisten palvelutuotantotapojen ja palveluostojen määrä ja merkittävyys kasvavat. Kuntien tavat organisoida omaa toimintaansa ja palvelutuotantoaan muuttuvat ja kehittyvät.

Tärkeää on huolehtia siitä, että kunnan johtamista, omistajaohjausta sekä kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia voidaan muuttuvassa ympäristössä toteuttaa tehokkaasti. Konserniohjauksen ulottaminen kuntakonsernista kunnan toimintaan aiheuttanee toimintatapamuutoksia ja edellyttää konserniohjauksen riittävää resursointia. Muutos kuitenkin tukee kuntakonsernin johtamista ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja sitä on pidettävä myönteisenä.

Esitysluonnoksen 47 §:

Omistajaohjauksen nostaminen selkeästi esille kuntalaissa on tarkoituksenmukaista. Toiminnallisten kuntakonsernien merkityksen lisääntyessä myös omistajaohjauksen rooli korostuu. On pohdittava, tuleeko kuntalaissa esimerkein määritellä omistajaohjauksen keinoja (yhtiöjärjestys, osakassopimus, yhteydenpito yhteisöedustajaan), jotka kuitenkin ovat olemassa olevia työvälineitä ja perustuvat olemassa olevaan lainsäädäntöön. Lienee riittävää määritellä omistajaohjauksen tavoitteeksi aktiivinen, kuntastrategiaan perustuva omistajuus. Omistajaohjauksen keinot todettaneen esimerkkiluettelona hallituksen esityksessä.

Esitysluonnoksen 48 §:

Kunnan tytäryhteisöjen toimintaa ja konserniohjeita koskevan sääntely kuntalaissa on itsessään perusteltua, mutta pykälässä ei ole pystytty ratkaisemaan käytännössä vaikeasti määriteltävissä olevaa ”kunnan kokonaisedun” huomioonottamisen ja yhtiölainsäädännön välistä ristiriitaa. Kunnan on konserniohjeiden kautta mahdollisuus ohjeistaa kunnan edustajia tytäryhteisöissä ja vaikuttaa sitä

kautta tytäryhteisöjen toimintaan, mutta konserniohje tai edes esitysluonnoksen 48 § ei kuitenkaan anna hallituksen jäsenille oikeutta poiketa osakeyhtiölaissa määrätystä hallituksen perustehtävästä eli yhtiön edun mukaisesta toiminnasta.

Hallituksen kokoonpanoa koskevaa sääntelyä on pidettävä asianmukaisena. Tytäryhteisöille tulee asettaa tavoitteet, jotka voivat olla esimerkiksi paitsi tuotannollisia ja taloudellisia myös sosiaalisia ja yhteiskunnallisia. Tavoiteasetannan jälkeen toteuttamisvastuu tulee asettaa tytäryhteisölle, jonka johdon riittävästä osaamisesta ja ammattitaidosta on varmistuttava.

Ensisijainen tapa konserniyhtiöiden valvonnassa tulisi olla julkinen, demokraattisen prosessin kautta toteutuva tavoitteiden asetanta, niiden toteuttamisen seuranta ja viipymätön reagoiminen poikkeamiin ja toimintaympäristön muutoksiin.

Esitysluonnoksen 49 §:

Konsernijohton määritelmä on nykyisellään toimiva. Lakiluonnoksen mukaan konsernijohton toimivalta "kunnan muun toiminnan" osalta on lähtökohtaisesti kunnanhallituksella. Kunnan toiminnasta, erityisesti ostopalvelusopimuksista, suurin osa lienee eri lautakuntien alaisia. Tuleekin täsmentää, täyttyvätkö kunnanhallituksen velvoitteet valvonnan ohjeistamisella ja järjestämisellä lautakuntien itsensä huolehtiessa operatiivisesta valvonnasta.

Lakiuudistuksen yhteydessä on esitetty, ettei konsernijohtoon kuuluva voisi toimia konserniyhtiön johdossa ja siten kaksoisroolissa valvojana ja valvottavana. Nykyisellään voimassa oleva yhteisöjäävin poikkeus nähdään kuitenkin pääosin toimivana. Se edistää tietojen vaihtoa kunnan ja tytäryhteisön välillä. Erityisesti pienissä kunnissa on tarpeen hyödyntää luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden osaamista molemmissa rooleissa. Asiaa tulisikin lähestyä ensisijaisesti yksittäiseen asiaan tai yhteisöön liittyvänä esteellisyyksikysymyksenä.

Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)

Ei lausuttavaa.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

Ei lausuttavaa.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

Ei lausuttavaa.

Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

Pykälä on kannatettava, mutta voitaisiin ulottaa koskemaan myös taloudellisesti merkittävistä hankinnoista päättävälle viranhaltijoille. Kunta voisi itse määritellä ketkä viranhaltijat kuuluvat kyseiseen piiriin.

Kunnallisdemokratian ylin päättävä elin eli valtuusto lisätään ilmoitusvelvolliseksi. Vähintäänkin asia tulee kirjata lakiin niin, että kunta voi omalla päätöksellään laajentaa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden koskemaan koko valtuustoa.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

Ei lausuttavaa.

Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)

Otto-oikeuden keskittäminen kunnanhallitukselle voi olla perusteltua pienemmissä kunnissa, mutta kuntakoon kasvaessa ja toiminnan sekä päätösten määrän ollessa laaja voi otto-oikeuden poistaminen lautakunnilta ja johtokunnilta voi johtaa päätösten aikaisempaa vähäisempään seurantaan ja valvontaan. Kunnanhallituksella ja tälle asioita valmistelevilla viranhaltijoilla ei välttämättä ole samanlaisia edellytyksiä seurata koko kunnan päätöksentekoa kuin kunnanhallituksella, lautakunnilla, johtokunnilla ja niille asioita valmistelevilla viranhaltijoilla on yhdessä.

Yllä mainitusta syystä kunnilla tulisi yhä säilyttää mahdollisuus johtosäännöllä antaa otto-oikeus lautakunnille ja johtokunnille. Tämä toteuttaisi myös kuntalain tarkoitusta siitä, että kunnilla on mahdollisimman paljon harkintavaltaa järjestää hallintonsa paikallisten olosuhteiden mukaisesti.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99-101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

Esitysluonnoksen 99-101 §:

Sähköisiä päätöksentekotapoja koskevia ehdotuksia on pidettävä ehdottoman kannatettavina ja tervetulleina. Uusien menettelyiden käyttöönotto on hyvä olla kunnan harkinnassa. Sääntely on nopean teknisen kehityksen johdosta syytä pitää mahdollisimman välineneutraalina. Itse lainsäädäntöön ei tulisi ottaa määräyksiä tietoteknisistä ratkaisuista.

Ottaen huomioon kunnallisen päätöksenteon avoimuuden periaatteen, ei myöskään tietoturvan osalta ole tarvetta lähteä yksityiskohtaiseen sääntelyyn lain tasolla. Salassa pidettävien asiakirjojen määrä kunnallisessa päätöksenteossa on kokonaisuuteen nähden marginaalinen. Niissä toimielimissä, joissa salassa pidettäviä tietoja käsitellään enemmän, voidaan itsenäisesti arvioida sähköisen kokousten käyttöönotto myös tietoturvan näkökulmasta. Sähköisten menetelmien käyttöönoton avulla

päätöksenteko kunnissa joustavoituu ja nopeutuu. Myös ympäristönäkökulmat tukevat sähköisten kokousmenetelmien käyttöä.

Sähköisen kokouksen osalta esitämme arvioitavaksi, voitaisiinko sähköisen kokouksen käyttämiseen liittyviä muotovaatimuksia lieventää ehdotetusta tai ainakin mahdollistaa siitä poikkeaminen kunnan omilla johtosääntömääräyksillä. Ääni- ja kuvayhteyden edellyttämisestä kaikissa tapauksissa voitaisiin luopua ja mahdollistaa sähköisen kokouksen pitäminen myös esim. vain puhelinkokouksena ilman kuvayhteyttä. Puheyhteys yksinäänkin turvaa näkemyksemme mukaisesti riittävällä tavalla jokaisen mahdollisuuden esittää näkemyksensä muille jäsenille.

Myös sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttö ajasta ja paikasta riippumattomana päätöksentekomuotona on kannatettava. Jotta menettely toisi todellista hyötyä kunnalliseen päätöksentekoon, ehdotamme, että sähköinen päätöksentekomenettelyn käyttäminen olisi mahdollista myös itsenäisenä, ilman varsinaista kokousta. Lisäksi esitämme uudelleen arvioitavaksi sitä, onko tarvetta lain tasolla säännellä, että asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi yhdenkin jäsenen pyynnöstä tai jos yksi jäsen jättää ilmaisematta kantaansa asiaan. Näin yksityiskohtainen sääntely heikentää säännöksen käytettävyyttä ja sen hyötyjä. Kunnalla tulisi näkemyksemme mukaan olla mahdollisuus säännellä asiasta toisin.

Esitysluonnoksen 109-110 ja 141 §:

Kirkkonummen kunta pitää säännöksiä kaikin puolin kannatettavina. Erityisesti julkisesta ilmoitustaulusta luopuminen on perusteltua tämän päivän yhteiskunnassa. Esitämme kuitenkin arvioitavaksi, onko lain tasolla (110 §) tarpeen säännellä yksityiskohtaisesti edes nyt ehdotettuja asiakirjoja, joita tulee olla luettavissa tietoverkossa.

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)

Ei lausuttavaa.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)

Ei lausuttavaa.

Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)

Ei lausuttavaa.

Tilintarkastuksesta (123 §)

Ei lausuttavaa.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)

Ei lausuttavaa.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku)

Sääntely osittain päällekkäistä valtiontuki- ja kilpailulainsäädännön kanssa, jolloin sen rooli kuntalaissa jää ainoastaan informatiiviseksi. Ei muuta huomautettavaa.

Lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä

Ei lausuttavaa.